

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име
Датум и место рођења

Јелена Драгољуб Вучић
20.10.1970. Ниш

Република Србија - Универзитет у Нишу
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Пријемни: 18. 01. 2021

Основне студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Медицински факултет
Медицина
Доктор медицине
1989.
1996.
8,63

Организац. Број
06 394

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена
Научна област
Наслов завршног рада

Докторске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Година уписа
Остварен број ЕСПБ бодова
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Медицински факултет
Докторске академске студије – медицинске науке
2013.
144
9,94

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације
Име и презиме ментора, звање
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације

Прогностички значај инфламаторних медијатора из пупчане врпце и периферне крви за развој сепсе код превремено рођене деце
Доц. др Татјана Станковић
Научно-стручно веће за Медицинске науке Универзитета у Нишу, број одлуке: 8/19-01-001/18-002 од 8.2.2018. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна
Број поглавља
Број слика (шема, графикона)
Број табела
Број прилога

84
7
12
26
/

који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Jelena Vucic, Miodrag Vucic, Tatjana Stankovic, Hristina Stamenkovic, Sandra Stankovic, Dragan Zlatanovic. Potential role of IFN-γ and IL-5 in sepsis prediction of preterm neonates. <i>Open Medicine</i>, 2021; 16: 139-145. https://doi.org/10.1515/med-2021-0206 https://www.degruyter.com/view/journals/med/med-overview.xml?tab_body=latestIssueToc-79128</p> <p>У овом раду евалуиран је потенцијални предиктивни ефекат интерферона гама (ИФН-γ) и интерлеукина-5 (ИЛ-5) из периферне крви и пупчане врпце, заједно са Ц реактивним протеином (ЦРП) и прокалцитонином (ПЦТ) за развој сепсе код превремено рођене деце. Истраживање је обухватило две групе испитаника (са раном и касном сепсом), као и превремено рођену децу без развијене сепсе, која је служила као контролна група. Добијени резултати испитавања показали су да вредности ИФН-γ и ПЦТ, у периферној крви, значајно корелишу са развојем сепсе и да могу послужити као добар предиктивни фактори при развоју сепсе код превремено рођене деце.</p>	M23

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.	ДА	НЕ
<p>Докторанд Јелена Вучић, специјалиста Педијатрије на Клиници за Педијатрију, Клиничког центра у Нишу, испунила је све услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Медицинског факултета Универзитета у Нишу за оцену и одбрану докторске дисертације под називом: „Прогностички значај инфламаторних медијатора из пупчане врпце и периферне крви за развој сепсе код превремено рођене деце“, јер је:</p> <p>Испунила све предиспитне и испитне обавезе предвиђене планом и програмом Докторских академских студија – програм медицинске науке;</p> <p>Одлуком Научно-стручног већа за Медицинске науке Универзитета у Нишу, број: 8/19-01-001/18-002 од 8.2.2018. године дата је сагласност за тему наведене докторске дисертације, а након израђене дисертације, одлуком Наставно-научног већа број 10-13430-3 од 29.12.2020. именована је Комисија за њену оцену и одбрану;</p> <p>Резултате својих истраживања из области докторске дисертације публиковала је у међународном часопису категорије M23, са импакт фактором ИФ₂ 1.204</p>		

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторска дисертација кандидата Јелене Вучић написана је на укупно 84 стране, латиничним куцаним текстом и састоји се из седам поглавља: 1. Увод, 2. Циљ, 3. Материјал и методе, 4. Резултати, 5. Дискусија, 6. Закључак, 7. Литература.

Дисертација садржи и резиме на српском и енглеском језику, као и потписану изјаву о ауторству, изјаву о истоветности електронског и штампаног облика докторске дисертације и изјаву о њеном коришћењу.

У **уводном делу** свеобухватно су приказани различити етиолошки фактори и процеси који могу да доведу до превременог рођења детета. Посебан осврт је стављен на улогу бројних патофизиолошких механизма, који се одигравају код превремено рођене деце, а који су уско повезани са развојем сепсе код ове новорођенчади. Такође, кандидаткиња даје детаљан преглед бројних имунолошким механизмима и процеса који су укључени у иницијацији развоја сепсе, као и улогу појединих делова имунолошког система за развој сепсе код превремено рођене деце. Сумирајући сва досадашња сазнања о наведеној теми, која су детаљно приказана у уводном делу, кандидаткиња истиче улогу појединих цитокина, који могу имати значајну улогу у раној предикцији У развоја септичног стања код превремено рођене деце.

На основу образложених изазова, а након теоријског образложења значаја истраживања, кандидаткиња је јасно и прецизно поставила следеће **циљеве** истраживања:

- Утврдити повезаност појединих клиничких варијабли (раст, пол, тежину, вредност Апгар скорa у првом минуту и заступљеност примене царског реза) са развојем сепсе код превремено рођене деце.
- Евалуирати улогу појединих стандардних инфламаторних маркера периферне крви (ЦРП, ПЦТ, укупан број леукоцита) у предикцији развоја сепсе код прематуруса.
- Испитати улогу појединих цитокина (ИФН- γ и ИЛ-5) у крви пупчане врпце и периферне крви у

- Анализирати ulogu појединих хемокина (ИЛ-8, МЦП-1 и МИП-1 γ) у периферној крви и крви пупчане врпце прематуруса у предикцији развоја септичног стања.

У поглављу **Материјал и методе** кандидаткиња најпре објашњава дизајн студије (проспективна клиничка студија), након чега детаљно описује начин прикупљања материјала. Јасно је описан начин избора испитаника, критеријуми за укључивање и искључивање испитаника из истраживања, као и параметри који су праћени. Кандидаткиња потом објашњава примењене методолошке приступе, добијени резултати су систематизовани и груписани. Примењене лабораторијске и статистичке методе су детаљно објашњене, тако да се истраживање може поновити.

У поглављу **Резултати** изнет је детаљан преглед добијених резултата, илустрованих бројним графиконима и табелама, који у потпуности произилазе из примењене методологије истраживања. Добијени резултати су уверљиви, а статистичка обрада података је адекватна.

У поглављу **Дискусија** кандидаткиња анализира добијене резултате и изводи релевантне закључке. Такође, извршено је темељно упоређивање добијених резултата са сличним подацима из литературе, при чему кандидаткиња јасно тумачи добијене резултате и изводи правилне закључке.

У поглављу **Закључак** на основу добијених резултата формулисани су јасни закључци који су изнесени редоследом који одговара циљевима и у потпуности дају одговоре на постављене циљеве.

Последе поглавље Литература садржи 158 референци, страних аутора са енглеског говорног подручја, релевантних за испитивану тематику.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Постављени циљеве у пријави докторске дисертације су у потпуности остварени. Неки од најважнијих остварених циљева докторске дисертације су:

- Одређивање концентрације ИФН- γ у периферној крви може послужити као добар предиктивни фактор за развој сепсе (посебно ране) код прематуруса старости 32.-36. гестационе недеље. Вредности наведеног цитокина у крви пупчане врпце не поседују сигнификантне вредности у предикцији септичног стања прематуруса старости 32.-36. гестационе недеље.
- Концентрација ИЛ-5 у периферној крви и крви пупчане врпце не представља кредибилни предиктор за развој септичног стања, код прематуруса старости 32.-36. гестационе недеље.
- Вредности ИЛ-8 у крви пупчане врпце иу периферној крви поседују сигнификантан потенцијал за предикцију развоја сепсе код прематуруса староти 32.-36. гестационе недеље. Концентрација ИЛ-8 у крви пупчане врпце, поседује потенцијал предикције ране сепсе, што није случај са вредностима ИЛ-8 у периферној крви.
- Анализа вредности МЦП-1 и МИП-1 α у крви пупчане врпце, представљају сигнификантне факторе у предикцији развоја сепсе (посебно ране), код прематуруса старости 32.-36. гестационе недеље. Евалуација неведених хемокина у периферној крви није показала предиктивни потенцијал за развој сепсе код прематуруса старости 32.-36. гестационе недеље.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Резултати представљени у докторској дисертацији кандидаткиње Јелене Вучић доприносе научној заједници на иновативан и оригиналан начин. Практични значај добијених резултата у докторској дисертацији огледа се у томе што је испитиван могући рани предиктор међу цитокинима и хемокинима, код превремено рођене деце са развијеном сепсом, као могућност за бржу и ефикаснију предикцију развоја сепсе као и благовремени и правилни терапијски приступ чиме би се могућност за развој секундарних консеквенци значајни смањило код прематуруса. Оригиналноост ове докторске дисертације представља истовремена евалуација цитокина и хемокина из периферне крви и крви пупчане врпце прематуруса. Такође, поред стандардних параметара инфламаторног одговора, по први пут је у нашој земљи спроведено истраживање цитокина (ИФН- γ и ИЛ-5) и хемокина (ИЛ-8, МЦП-1 и МИП-1 α), као могућих предиктивних фактора за настанак сепсе, а уједно, по нама доступним библиографским подацима, први пут је спроведено истовремено испитивање и компарација наведених цитокина и хемокина из периферне крви и крви пупчане врпце превремено рођене деце. Имајући у виду да су резултати сличних испитивања контроверзни, резултати ове докторске дисертације даље разјашњавају ulogu и место појединих цитокина и хемокина у предикцији септичног стања код превремено рођене деце. Поред тога, изведени закључци из добијених резултата отварају могућност даљег истраживања.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Комисија за одбрану и оцену докторске дисертације констатује да дисертација кандидаткиње Јелене Вучић представља њен оригиналан и самосталан научни рад у области медицинских наука, уже научне области Педијатрија-неонатологија.

Кандидаткиња је показала способност за дизајнирање клиничке студије, узорковање материјала,

адекватно користи савремену методологију и статистичку обраду добијених података. Поред тога, кандидаткиња је самостално налазила и користила савремену литературу из области истраживања. Све напред наведено указује на изразиту самосталност и склоност ка научно-истраживачком раду.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Докторска дисертација кандидаткиње Јелене Вучић под насловом: „Прогностички значај инфламаторних медијатора из пупчане врпце и периферне крви за развој сепсе код превремено рођене деце“ написана је на савремен и веома приступачан начин. Предложени циљеви су јасно постављени, резултати су изнети прегледно, добро продискутовани, а закључци логично изведени. Такође, кандидаткиња је објавила један рад који садржи резултате истраживања у оквиру ове докторске дисертације.

На основу изложених чињеница, комисија констатује да кандидаткиња Јелена Вучић у потпуности испуњава услове за одбрану докторске дисертације, и предлаже Медицинском факултету и Универзитету у Нишуда овај извештај усвоји и одобри јавну одбрану дисертације.

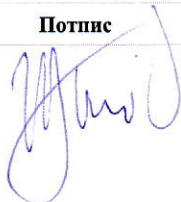

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовану Комисије

10-13430-3

Датум именовања Комисије

29.12.2020.

Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	др Златко Ђурић, редовни професор Медицински факултет, Универзитет у Нишу; Клиника за педијатрију, Клинички центар Ниш	
	председник (Научна област) (Установа у којој је запослен)	
2.	др Татјана Станковић, доцент Медицински факултет, Универзитет у Нишу; Клиника за педијатрију, Клинички центар Ниш	
	ментор, члан (Научна област) (Установа у којој је запослен)	
3.	др Христина Стаменковић, ванредни професор Медицински факултет, Универзитет у Нишу; Клиника за педијатрију, Клинички центар Ниш	
	члан (Научна област) (Установа у којој је запослен)	
4.	др Милош Јешић, ванредни професор Медицински факултет, Универзитет у Београду; Универзитетска дечја клиника Тиршова, Београд	
	члан (Научна област) (Установа у којој је запослен)	
5.	др Воја Павловић, доцент Медицински факултет, Универзитет у Нишу	
	члан (Научна област) (Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

.....